

ประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักสังคหัตถุธรรมของเทศบาลตำบลหนองหอย
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

THE MANAGEMENT EFFICIENCY ACCORDING TO SANGAHAVATTHU OF
NONG HOI SUB-DISTRICT MUNICIPALITY, NONG HOI DISTRICT, CHIANG MAI
PROVINCE

อดิศักดิ์ จ้อยรักษา^๑
พระครูภาวนาโสภิต, วิ., ดร. **
ดร. นิกร ยาอินตา **

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักสังคหัตถุธรรมของเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ๒. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักสังคหัตถุธรรมของเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยการจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ๓. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักสังคหัตถุธรรมของเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ๔. เพื่อศึกษาแนวทางส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักสังคหัตถุธรรมของเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสม โดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณ การวิจัยเชิงสำรวจและการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (In-depth Interview) และเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๓๘๐ คน โดยใช้สูตรการคำนวณของทาโร ยามาเน่ (Taro, Yamane) จากการสุ่มแบบชั้นภูมิเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามซึ่งมีความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ ๐.๙๕ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ทดสอบสมมติฐานด้วยการทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ในกรณีตัวแปรต้นตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความ

* นิสิตปริญญาโท หลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตวิทยาลัย
กรณราชวิทยาลัย.

** อาจารย์ที่ปรึกษา

แตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการ (L.S.D) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕ และการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (In-depth Interview) โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท

ผลการวิจัย พบว่า

๑. ความคิดเห็นของประชาชนต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักสังคหัตถุธรรมของเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๓.๓๗$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านสมานัตตตา ($\bar{X} = ๓.๔๓$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านอรรถจริยา ($\bar{X} = ๓.๓๓$)

๒. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักสังคหัตถุธรรม โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่เพศอายุระดับการศึกษาอาชีพ และรายได้พบว่า มีความคิดเห็น ไม่แตกต่างกันในทุกด้าน ปฏิเสธสมมุติฐานที่ตั้งไว้

๓. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักสังคหัตถุธรรมของเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ที่จอตรกไม่เพียงพอ ห้องน้ำไม่สะอาด การมีส่วนร่วมในการเข้าประชุมของประชาชนมีน้อย ขาดความกระตือรือร้นในการทำงานเท่าที่ควรและการจัดสรรงบประมาณไม่ทั่วถึง

๔. แนวทางการส่งเสริมประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักสังคหัตถุธรรมของเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญส่วนใหญ่มุ่งเน้นในเรื่องการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับหลักสังคหัตถุธรรม โดยเฉพาะเรื่องของการช่วยเหลือ เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ การมีปียวาจา การใส่ใจในการปฏิบัติงานและการให้ความเสมอภาค เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพประสิทธิผลต่อการบริหารงาน เพื่อสร้างความประทับใจแก่ประชาชนที่มาติดต่อราชการ

คำสำคัญ : การบริหารงาน, ประสิทธิภาพ, สังคหัตถุธรรม

Abstract

The objectives of this research were 1) to examine the opinion of people to management efficiency according to Sanghavatthu-sofNong Hoi sub-district municipality, Nong Hoi district, Chiang Mai province, 2) to compare the opinionof people to management efficiency according to Sanghavatthu-s of NongHoisub-district municipality, Nong Hoi district, Chiang Mai province, classified by personnel factors,3)toinvestigatetheproblems,obstaclesandrecommendationsofmanagentefficien cy according to Sanghavatthu-s of Nong Hoi sub-district municipality, Nong Hoi district, Chiang Mai province, and 4) to study the promoting of management efficiency according to Sanghavatthu-s of Nong Hoi sub-district municipality, Nong Hoi district, Chiang Mai

province. This research is mixed research method, by quantitative research, survey research and qualitative research through in-depth interview. The samples were 380 people by using Taro Yamane's Table form a stratified random sampling. The research data was collected by questionnaires with reliability equal to 0.955 and. The data were analyzed by using computer software for social sciences research to find the frequency, percentage, mean and standard deviation. Hypothesis testing was conducted by t – test, F-test analysis, ANOVA (one-way Anova), in the groups of three or more variables and differentiates the dual average with Least Significant Difference: LSD), with statistically significant at the 0.05 level and to in –depth interview with a group of key information by analyzing data content (Content Analysis Technique).

The findings of this research were found as follows:

1) Overall the opinion of people to management efficiency according to Sangahavatthu-s of Nong Hoi sub-district municipality, Nong Hoi district, Chiang Mai province was at moderate level ($\bar{X} = 3.37$). When considering each aspect it was found that Samanattata was at the highest level ($\bar{X} = 3.43$) and Atthacariya was at the lowest level ($\bar{X} = 3.33$).

2) The opinion comparison of people to management efficiency according to Sangahavatthu-s, classified by personal factors including gender, age, education, occupation and income. It was found that no difference, which rejected the hypothesis.

3) The problems and the suggestions about the management efficiency according to Sangahavatthu-s of Nong Hoi sub-district municipality, Nong Hoi district, Chiang Mai province, the parking is not enough, the bathroom is not clean. The participation of attendees less, lack of enthusiasm to work as they should and the budget does not cover.

4) The promoting guideline in administration according to Sangahavattus of Nong Hoi sub-district municipality, Nong Hoi district, and Chiang Mai province was found that the key of informants, most of them focus on working that concerned with Gharavasadhamma especially, helping, courtesy and the commemoration speech. To pay attention in working and equality for efficiency and to add the effectiveness towards administration and to make the impression into people who contact the government.

Keywords : Management, Efficiency, Sanghavatthu

บทนำ

การบริหารราชการส่วนท้องถิ่นเกิดขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ เป็นองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยการปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยการปกครองที่อยู่ในระดับพื้นฐานล่างสุดของสถาบันการปกครองประเทศ การมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นถือเป็นหัวใจสำคัญของระบบการปกครองท้องถิ่นเช่นเดียวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนทั้งประเทศ เป็นหัวใจสำคัญเพราะเป็นสถาบันฝึกสอนทางการเมืองการปกครองให้แก่ประชาชน ทำให้เกิดความคุ้นเคยในการใช้สิทธิและหน้าที่พลเมืองอันจะนำมาสู่ความศรัทธาเลื่อมใสในระบอบประชาธิปไตย ทั้งนี้ เนื่องจากจุดมุ่งหมายของการปกครองทุกระบบและทุกระดับย่อมต้องยึดถือเอาผลประโยชน์ของประชาชนส่วนใหญ่ การปกครองท้องถิ่นก็เช่นเดียวกันย่อมต้องยึดถือหลักการนี้โดยเคร่งครัดและถือเป็นรากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย การบริหารงานของเทศบาลตำบลหนองหอย ยังคงมีปัญหาและอุปสรรคในด้านต่างๆ พอสรุปได้ว่า ภาคประชาชนอาจขาดความรู้ ความเข้าใจในขั้นตอนระบบกฎเกณฑ์ต่างๆ ในการติดต่อราชการการประสานงานระหว่างหน่วยงานกับประชาชนอยู่ในระดับต่ำ มีผลทำให้ประสิทธิภาพในการบริหารงานลดลง เห็นควรที่ต้องมีการปรับปรุงและส่งเสริมแนวทางในการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพในหลายด้านคือ ด้านบุคลากร ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ พนักงานทุกระดับด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านงบประมาณ ด้านการพัฒนาท้องถิ่นด้วยเหตุนี้ ในการบริหารงานของเทศบาลตำบลหนองหอยจึงมีความจำเป็นที่จะต้องหาวิธีทางหรือมาตรการในการพัฒนาเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์กรและได้รับความพึงพอใจของประชาชนในท้องถิ่น

พระพุทธศาสนามีหลักในการบริหารจัดการ หลักธรรมอันเป็นเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจของกันและกัน คือหลักสังคหวัตถุธรรม ๔ ประการ ประกอบด้วย ๑. ทาน (การให้) ๒. เพียรวิริยะ (วากานันเป็นที่รัก) ๓. อุตถจริย (การประพฤติประโยชน์) ๔. สมานัตตตา (การวางตนสม่ำเสมอ)^๑ ดังนั้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะและแนวทางส่งเสริมประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักสังคหวัตถุธรรมของเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัด

^๑ จตุพร ผ่องสุข, “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ๒๕๕๐), หน้า ๒

^๒ วศิษฐ์ ทวีเศรษฐ, “การบริหารราชการแผ่นดินกับการปกครองท้องถิ่น”, บทที่ ๑๘ : ศูนย์รวมตำราเรียนรามคำแหง, (โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๑๖), หน้า ๓๔.

^๓ ชู.ธ. (ไทย) ๒๑/๒/๓๗๓.

เชียงใหม่ โดยนำหลักธรรมในพระพุทธศาสนาคือหลักสังคหวัตถุธรรมมาเป็นกรอบวัดคุณภาพดังกล่าวเพื่อเป็นแนวทางในการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพขององค์กร

๑. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑.๑ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักสังคหวัตถุธรรมของเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

๑.๒ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักสังคหวัตถุธรรมของเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

๑.๓ เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักสังคหวัตถุธรรมของเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

๑.๔ เพื่อศึกษาแนวทางส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักสังคหวัตถุธรรมของเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

๒. สมมุติฐานการวิจัย

ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักสังคหวัตถุธรรมของเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ แตกต่างกัน

๓. กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย (Conceptual Framework) การวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยออกแบบสอบถาม ประสิทธิภาพในการบริหารงานของเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ตามหลักสังคหวัตถุธรรมดังนี้ ๑. ทาน: การให้ การเสียสละ๒. ปิยวาจา : การใช้ถ้อยคำสุภาพ๓. อตถจริยา : การทำประโยชน์๔. สมานัตตา : การมีความสม่ำเสมอตามสถานภาพส่วนบุคคล คือเพศอายุการศึกษาอาชีพ และรายได้ต่อเดือน การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน ๑๐ รูป/คน

๔. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method Research) เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ(Quantitative Research) ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ การเก็บข้อมูลโดยวิธีการแจกแบบสอบถามกับกลุ่มประชากรที่กำหนดไว้ และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการ

เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก(IndepthInterview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (KeyInformants)ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีและขอบเขตในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

๕.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหาผู้วิจัยมุ่งศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานของเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ตามหลักสังคหวัตถุธรรมทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ด้านทานปิยวาจา อตถจริยาและสมานัตตตา

๕.๒ ขอบเขตด้านตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรต้น (Independent Variables) ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วยเพศ อายุ การศึกษา อาชีพและรายได้ต่อเดือน ตัวแปรตาม(DependentVariables) ได้แก่ ประสิทธิภาพในการบริหารงานของเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ ตามหลักสังคหวัตถุธรรม ในด้านทาน ปิยวาจา อตถจริยาและสมานัตตตา

๕.๓ ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่างได้แก่ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน ๓๘๐ คน โดยใช้สูตรคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของทาโรยามาเน่ (Taro, Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น ๙๕ %จากประชากรจำนวน ๗,๗๗๒ คน ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informant) ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In – depth Interview) จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน ๑๐ รูป/คน

๕.๔ ขอบเขตด้านพื้นที่พื้นที่ในการศึกษา คือ เขตการบริหารงานเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยการจำแนกตามเขตปกครองทั้ง ๗ หมู่บ้านคือ หมู่ที่ ๑บ้านหนองหอย, หมู่ที่ ๒ บ้านโรงวัว(ศรีบุญเรือง), หมู่ที่ ๓บ้านเสาหิน, หมู่ที่๔ บ้านสันป่าเลียง, หมู่ที่ ๕บ้านเมืองสาตร, หมู่ที่ ๖ บ้านศิริพัฒนานิเวศน์, หมู่ที่ ๗ บ้านชัยพฤกษ์ จำนวน ๗,๗๗๒ คนจากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอนโดยเทียบสัดส่วน(Proportional Multi-Stage Random Sampling)

๕.๕ ขอบเขตด้านเวลาผู้วิจัยได้ทำการศึกษาตั้งแต่เดือน สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ ถึงเดือน มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๙รวมเป็นเวลา ๖ เดือน

๕.๖ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล

ก) เชิงปริมาณเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire)วิเคราะห์ข้อมูลโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ อธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างด้วยสถิติพรรณนา(Descriptive Statistics)ทดสอบสมมุติฐานการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการบริหารงานของเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ตามหลักสังคหวัตถุธรรม โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ด้วยสถิติอนุมาน (Inferential Statistics)

ข) เชิงคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-deph Interview)กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน ๑๐ รูป/คนข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์มาทำการจัดกลุ่มข้อมูล (Data Grouping) ตามสาระสำคัญของประเด็นสัมภาษณ์จากนั้นทำการวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาลักษณะความเรียง

๕. สรุปผลการวิจัย

๕.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมีจำนวน ๑๙๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๔ รองลงมาเป็นเพศชายมีจำนวน ๑๘๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๔ มีอายุระหว่าง ๓๖-๕๐ ปี จำนวน ๑๔๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๙ มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีจำนวน ๒๐๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๕ มีอาชีพรับจ้างจำนวน ๑๕๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๓ มีรายได้ต่อเดือน ๑๐,๐๐๐-๑๕,๐๐๐ บาท จำนวน ๑๔๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๖

๕.๒ ความคิดเห็นของประชาชนต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักสังคหวัตถุธรรมของเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อความประสิทธิภาพในการบริหารงาน โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๓.๓๗$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านงาน ด้านปฎิบัติงานด้านอัตรการและสมานัตตดา อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

๕.๓ ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานตาม หลักสังคหวัตถุธรรมของเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานของเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ตามหลักสังคหวัตถุธรรม ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมุติฐานที่ตั้งไว้

๕.๔ ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักสังคหวัตถุธรรมของเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

๑) ด้านงาน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค ในประเด็นเกี่ยวกับ ที่จอดรถไม่เพียงพอ ห้องน้ำไม่สะอาด มากที่สุดข้อเสนอแนะคือ สร้างที่จอดรถเพิ่ม และจัดจ้างพนักงานทำความสะอาดห้องน้ำ

๒) ด้านปฎิบัติงาน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคในประเด็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการเข้าประชุมของประชาชนมีน้อยมากที่สุดข้อเสนอแนะคือ ให้มีส่วนร่วมในการเข้าประชุมในเรื่องที่มีผลกระทบโดยตรง

๓) ด้านอัตรการมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคในประเด็นเกี่ยวกับ ขาดความกระตือรือร้นต่อการทำงานเท่าที่ควร มากที่สุด ข้อเสนอแนะคือ ควรสนใจต่อการทำงานและใส่ใจในปัญหาของประชาชน

๔) ด้านสมานัตตดา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคในประเด็นเกี่ยวกับ การจัดสรรงบประมาณไม่ทั่วถึง มากที่สุด ข้อเสนอแนะคือ ควรจัดสรรงบประมาณกระจายให้ครอบคลุมแต่ละชุมชน

๕.๕ แนวทางส่งเสริมประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักสังคหัตถุธรรมของเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ สรุปได้ดังนี้

๑) การบริหารงานด้านทาน เป็นการปฏิบัติงานหรือการบริการด้วยการให้คำแนะนำ เอื้อเพื่อช่วยเหลือประชาชนให้มีความเข้าใจในขั้นตอนต่างๆ ที่ถูกต้องรวมถึงการให้ความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารงานของเทศบาลที่มีความเกี่ยวข้องหรือมีผลกระทบต่อประชาชนโดยตรง

๒) การบริหารงานตามหลักปิยวาจาเป็นการใช้คำพูดที่สุภาพ อ่อนหวานเป็นกันเอง เป็นการสนทนาที่ดี ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่สุดและเป็นเบื้องต้นก่อนขั้นตอนอื่นๆ ปิยวาจานั้นจะต้องออกมาจากใจจริง และไม่ใช้อารมณ์ในการสนทนา

๓) การบริหารงานตามหลักอัตถจริยาเป็นการทำประโยชน์ นำตนไปเป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น อาสาเป็นธุระให้ตามโอกาสในการดำเนินงานในเรื่องต่างๆ ตามความเหมาะสม มีอัธยาศัยไมตรีในการปฏิบัติงาน ซึ่งจะเป็นการสร้างภาพพจน์ให้กับประชาชนได้เป็นอย่างดี

๔) การบริหารงานตามหลักสมานัตตตา เป็นการให้ความเสมอภาค เท่าเทียม ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง ปฏิบัติงานด้วยความใส่ใจ มีความเป็นกันเองและเป็นธรรมเป็นการสร้างความประทับใจต่อประชาชนที่มารับบริการ

๖. สรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

ความคิดเห็นของประชาชนต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักสังคหัตถุธรรมของเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เป็นการบ่งชี้ถึงหลักการบริหารงานของเทศบาลตำบลหนองหอยนั้นมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับหนึ่ง ซึ่งก่อนหน้านี้ อาจจะยังไม่ได้นำหลักสังคหัตถุธรรม เข้ามาเกี่ยวข้องในการบริหารงานอย่างชัดเจน แต่หากว่าเทศบาลตำบลหนองหอย มีการนำหลักธรรมนี้มาประยุกต์ใช้แล้ว ย่อมจะก่อให้เกิดการเพิ่มประสิทธิภาพต่อการบริหารงานในระดับที่ดียิ่งขึ้นต่อไป ก่อให้เกิดความประทับใจแก่ผู้มาติดต่อราชการ ทำให้เกิดความเชื่อมั่น และให้ความเชื่อถือ ไว้วางใจในการมาติดต่อราชการในครั้งต่อไป เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงานของเทศบาลตำบลหนองหอยอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ และยังได้รับความพึงพอใจของประชาชนที่มาติดต่อราชการอีกทางหนึ่ง ทั้งนี้เป็นการสนับสนุนให้มีการนำเอาหลักธรรมในทางพระพุทธศาสนา มาประยุกต์ใช้ในหน่วยงานอย่างแท้จริง การบริหารจัดการตามแผนงานดังกล่าวจะเกิดประสิทธิภาพได้เต็มที่โดยการกำหนดนิยามที่สอดคล้องกับหลักสังคหัตถุธรรม เพื่อให้การง่ายต่อการจดจำและการนำไปปฏิบัติของผู้บริหารและบุคลากรของหน่วยงาน อันได้แก่ โอบอ้อมอารี วิจิไพเราะ สงเคราะห์ประชาชน วางตนเหมาะสม โดยมีเป้าหมายที่สำคัญคือเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงาน ผ่านการแสดงออกทั้งทางกาย วาจา ใจ เป็นการส่งเสริมและปลูกฝังแนวคิดเพื่อการปฏิบัติงานร่วมกันในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๗. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

๗.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๑) เทศบาลตำบลหนองหอยควรนำหลักสังคหัตถุธรรม มาใช้เป็นแนวทางในการบริหารงานของผู้บริหารและการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ บุคลากร ของเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยปรับใช้ให้เป็นรูปธรรมชัดเจน เพื่อปลูกฝังแนวคิดในการปฏิบัติงานให้เป็นไปด้วยความเต็มใจ

๒) เทศบาลตำบลหนองหอยควรนำหลักสังคหัตถุธรรม มาเป็นแนวคิดในการกำหนดนโยบายเพื่อประสิทธิภาพในการบริหารงานของเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

๓.) เทศบาลตำบลหนองหอยควรนำหลักสังคหัตถุธรรม มาจัดพิมพ์เป็นหนังสือและประยุกต์ใช้เพื่อประสิทธิภาพในการบริหารงานของเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

๗.๒ ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

๑) เทศบาลตำบลหนองหอยควรมีการส่งเสริมพัฒนาระบบการบริหารงาน อย่างไม่หยุดยั้งในเชิงรุกเพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น

๒) เทศบาลตำบลหนองหอยควรมีการยึดแนวสังคหัตถุธรรมในการบริหารงานด้านทาน โดยการเสียสละประโยชน์สุขส่วนตนและยึดประโยชน์สุขส่วนรวมของประชาชนที่มาใช้บริการ

๓) เทศบาลตำบลหนองหอยควรมีการยึดแนวสังคหัตถุธรรมในการบริหารงาน ด้านปิยวาจา โดยการพูดจาไพเราะ อ่อนหวาน สุภาพอ่อนโยน

๔) เทศบาลตำบลหนองหอยควรมีการยึดแนวสังคหัตถุธรรมในการบริหารงานด้านอัตถจริยา โดยทำตนให้เป็นประโยชน์ ทำสิ่งที่มีประโยชน์และสร้างสรรค์แต่สิ่งที่มีประโยชน์ให้แก่ประชาชน

๕) เทศบาลตำบลหนองหอยควรมีการยึดแนวสังคหัตถุธรรมในการบริหารงานด้านสมานัตตตา โดยมีความเสมอต้น เสมอปลายและวางตนให้เหมาะสมในการปฏิบัติงาน

๗.๓ ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

๑) ควรมีการศึกษาประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมอื่นๆ เพื่อเปรียบเทียบว่าผลการวิจัยเหมือนหรือแตกต่างจากการวิจัยครั้งนี้

๒) ควรมีการเพิ่มเครื่องมือในการวิจัยให้กว้างมากขึ้น นอกเหนือจากการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม เช่น การสังเกตพฤติกรรม การสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ให้ได้ผลตรงกับความเป็นจริงมากที่สุดในการบริหารงานของเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

๓) ควรมีการติดตามและประเมินผล ทุกครั้งที่มีการนำหลักธรรมต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานของเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

๔) ควรศึกษาถึงผลสัมฤทธิ์ หลังจากมีการนำหลักสังคหวัตถุธรรมมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานของเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

บรรณานุกรม

ก. ข้อมูลปฐมภูมิ

มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย ฉบับมหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๙

ข. ข้อมูลทุติยภูมิ

จตุพร ผ่องสุข. “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่างอำเภอหนองพอกจังหวัดร้อยเอ็ด”. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต.บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ๒๕๕๐

วิศิษฐ์ ทวีเศรษฐ. การบริหารราชการแผ่นดินกับการปกครองท้องถิ่น. บทที่ ๑๘ : ศูนย์รวมตำราเรียนรามคำแหง. โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว. ๒๕๑๖